

Nr 72.

Av greve **Hamilton, Carl**, och friherre **Fleming**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till värnpliktslag.

I det förslag till värnpliktslag, som avgivits genom Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 59, få vi vördsamt föreslå nedan angivna ändringar i §§ 27 och 35.

I § 27, A, a) bestämmes, att vapenför värnpliktig vid fotfolket, som icke uttagits för utbildning till underbefäl eller fackman, under fredstid är skyldig tjänstgöra i sammanlagt 340 dagar med en första tjänstgöring om 250 dagar, som tager sin början under första året samt med en repetitions- (regements-)övning om 30 dagar under vart och ett av andra, tredje och fjärde åren.

Av Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 58, Bilaga G, (sid 183) framgår, att 1914 års generalskommission föreslagit, att ifrågavarande första tjänstgöring, »med hänsyn till den speciella sommarutbildningen», utsträcker så, att den omfattar en tid av åtta och en halv månad. I de flesta länder med väl ordnat krigsväsende och där reservtrupper avses att uppsättas till liknande utsträckning som nu föreslagits för vårt land, är motsvarande utbildningstid vida längre. Att generalskommissionen, oaktat detta och oaktat den omständigheten, att vår här måste vara utbildad för krigföring under säregna vinterförhållanden, varmed många av dessa länder icke behöva räkna, ansett sig kunna begränsa denna tjänstgöringstid till 8 $\frac{1}{2}$ månader, torde tydligen visa, att kommissionens förslag innebär den minimitid, under vilken man icke kan gå utan allvarlig våda för att syftet med övriga förbättringar och därpå nedlagda uppoffringar av allehanda slag skola förfelas. Att överhuvudtaget en sådan begränsning ansetts möjlig, torde bero på de förhoppningar, som knutits vid de kategorier av värnpliktige, som skola uttagas till längre tjänstgöring än flertalet. Av största vikt är därför att tillse, att därmed avsett resultat även kan vinnas.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 3 saml. 32 häft. (Nr 72—73.) 1

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 58, sid. 167, framhålles önskvärdheten av, att den första tjänstgöringen utsträcket utöver 240 dagar, »icke minst med hänsyn till truppförbandsutbildningen och krigsberedskapen», men Kungl. Maj:t har dock minskat den av generalskommissionen föreslagna tiden här för med 5 dagar.

Då samtliga i tjänst varande generalspersoner kunnat ena sig om en minimitid av $8\frac{1}{2}$ månader för denna tjänstgöring, torde man kunna ansluta sig till deras förslag. Att avkorta den av generalskommissionen föreslagna tiden kan däremot icke anses tillrådligt.

Den sammanlagda fredsutbildningstiden för infanteriets flertal synes oss därför böra bestämmas till 345 dagar och den första tjänstgöringen till 255 dagar.

Alldenstund det i lagförslaget § 35 omförmälda penningtillskottet skulle utgå för den tid, som värnpliktiges tjänstgöring överstiger sammanlagt 340 dagar, och denna tidsbestämning tydligen grundar sig på den för huvuddelen av fotfolket bestämda sammanlagda tjänstgöringstiden, så bör, därest denna tid i enlighet med vad ovan föreslagits ändras, motsvarande tidsändring även införas i § 35.

I § 27, A, c) bestämmes för vapenför värnpliktig vid fältartilleriet och positionsartilleriet den sammanlagda fredsutbildningstiden till 375 dagar att fullgöras med en första tjänstgöring om 249 dagar i en tjänstgöringsperiod av 300 dagar, som tager sin början under första året och vari ingår 51 dagars sammanhängande tjänstledighet, samt med en repetitions- (regements-) övning om 42 dagar under vart och ett av andra, tredje och fjärde åren.

Beträffande fältartilleriet innebär detta i förhållande till nuvarande bestämmelser, att den första tjänstgöringen *minskats* med 32 dagar (från 281 till 249), i utbyte mot en tredje repetitionsövning (42 dagar).

I Kungl. Maj:ts proposition nr 58 (sid. 180, 181) framläggas de skäl, som göra en ökning av repetitionsövningarnas antal synnerligen önskvärd, men fästes därjämte uppmärksamheten på, att värnpliktstjänstgöringens ordnande på föreslaget sätt kan sägas försvaga rekrytutbildningen, enär för densamma anslagen tid avkortas med en månad. En ytterligare olägenhet av nämnda anordning torde vara, att under 102 ($51 + 51$) dagar, d. v. s. under så gott som hela sommaren endast halva antalet värnpliktiga äro i tjänstgöring, och att skarpskjutning med pjäser, som lämpligen bör avsluta rekrytutbildningen, måste ske i två omgångar, vilket åtminstone vid somliga regementen kommer att vålla svårigheter av flera slag, för så vitt utbytet av dessa dyrbara skjutningar skall bliva det bästa möjliga.

Dessa olägenheter skulle i väsentlig mån kunna reduceras, därest

den sammanlagda tjänstgöringstiden ökades med 10 dagar till 385 på så sätt, att den sammanhängande tjänstledigheten minskades med samma dagantal till 41. Fördelades denna tjänstledighet på tiden 10 maj till 1 augusti, skulle möjlighet vinnas att sammandraga all regementets personal till utbildning i någorlunda fältstarka batterier under förra delen av augusti. Till denna period skulle nyssnämnda skarpskjutningar förläggas, och i samtliga dessa kunde då all befälspersonal deltaga. Den tid av omkring 3 veckor, som genom sådan anordning blir disponibel för denna utbildningsperiod, blir visserligen med hänsyn till allt som därunder bör genomgås och tillämpas ganska knappt tillmätt, men, då perioden omedelbart kommer att följas av repetitionsövning torde den försvagning i rekrytutbildningen, som väl icke torde kunna helt undvikas, icke behöva bli allt för kännbar.

Vi få sålunda hemställa,

att riksdagen ville, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 59, med förslag till värnpliktslag, för sin del besluta följande ändrade lydelse i förslagets §§ 27 och 35, nämligen:

1:o) i § 27, A, a): vid *fotfolket* i sammanlagt trehundrafyrtiofem dagar, vilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundra femtiofem dagar som tager sin början under första året, samt

med en repetitions- (regements-) övning om trettio dagar under vart och ett av andra, tredje och fjärde åren; dock att — — — — — fjärde åren;

2:o) i § 27, A, c): vid *fältartilleriet* och *positionsartilleriet* i sammanlagt trehundraåttiofem dagar, vilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundra femtio dagar i en tjänstgöringsperiod av trehundra dagar, som tager sin början under första året och vari ingår fyrtio dagar sammanhängande tjänstledighet, samt

med en repetitions- (regements-) övning om fyrtio två dagar under vart och ett av andra, tredje och fjärde åren;

3:o) i § 35, 2: Under tjänstgöring erhåller till

beväringen hörande värnpliktig underhåll, sjukvård, beklädnad, utredningspersedlar och annan erforderlig utrustning samt dessutom penningbidrag och, där den värnpliktiges tjänstgöring, reservtruppövning oräknad, överstiger sammanlagt trehundrafyrtiofem dagar, särskilt tillskott i penningar för den tid, som överskjuter trehundrafyrtiofem dagar, allt likaledes enligt särskilda bestämmelser.

Stockholm den 6 juni 1914.

Carl Hamilton.

Herman Fleming.
